

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Πρόγραμμα ViSC

για την καλλιέργεια κοινωνικών συναισθηματικών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

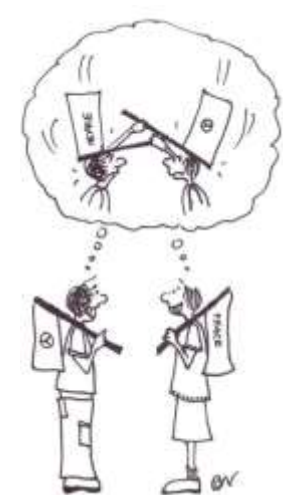
21% των μαθητών/τριών Γυμνασίων στην Κύπρο έχουν δηλώσει ότι εκφοβίζουν άλλους συμμαθητές/τριες τους και 21% έχουν δηλώσει ότι είναι θύματα εκφοβισμού. Η επιθετική συμπεριφορά στο σχολείο, έχει **πολλές αρνητικές συνέπειες** για τους θύτες, για τα θύματα, αλλά και για όλους τους άλλους μαθητές και μαθήτριες.

Η πρόληψη της βίας μπορεί να επιτευχθεί μόνο όταν όλοι/όλες το θέσουμε ως κοινό στόχο.

Το **Viennese Social Competence Program (ViSC)** είναι ένα θεωρητικά και ερευνητικά θεμελιωμένο πρόγραμμα πρόληψης της βίας και ενίσχυσης των κοινωνικών, συναισθηματικών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων των μαθητών/μαθητριών. Το ViSC σχεδιάστηκε, αξιολογήθηκε και εφαρμόζεται με επιτυχία σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Αυστρίας. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου σε συνεργασία με τη Δρ Dagmar Strohmaier του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών της Άνω Αυστρίας και τη Δρ Όλγα Σολομώντος-Κουντούρη της Θεολογικής Σχολής Εκκλησίας Κύπρου, εφάρμοσαν πιλοτικά και αξιολόγησαν το πρόγραμμα σε 6 Γυμνάσια της Κύπρου (3 εφαρμογής και 3 ελέγχου) το 2012-14. Τα αποτελέσματα έδειξαν μείωση της βίας και της θυματοποίησης στα σχολεία εφαρμογής και ανάπτυξη της ειρηνικής και ευχάριστης συνύπαρξης ανάμεσα στους μαθητές και στις μαθήτριες. Το Υ.Π.Π. ενέκρινε από το 2015 την ευρύτερη εφαρμογή του προγράμματος σε όσα σχολεία ζητήσουν να το εφαρμόσουν.

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται φέτος και στο σχολείο μας.

Πρόγραμμα ViSC

Στόχοι για όλη τη σχολική μονάδα

Η πρόληψη της βίας να γίνει επιθυμία ολόκληρου του σχολείου.
Η βία στο σχολείο να μειωθεί.

Στόχοι για τους καθηγητές/τριες

Να καθοριστούν μέτρα για μηδενική ανοχή της βίας.
Να αναγνωρίζονται και να καταγράφονται τα περιστατικά βίας.
Να εφαρμόζεται το πρωτόκολλο χειρισμού των περιστατικών βίας.

Στόχοι για την κάθε τάξη

Να διδαχθούν τα μαθήματα κοινωνικών, συναισθηματικών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων σε όλες τις τάξεις.
Να ετοιμάσουν μια κοινή δράση.

Υπεύθυνοι προγράμματος

Διευθύντρια:

Οργανώνει την ενδοσχολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και είναι υπεύθυνη για κάθε δράση του προγράμματος στο σχολείο.

Ομάδα Παρέμβασης:

Υπεύθυνοι καθηγητές/τριες για τις σοβαρές συζητήσεις, θυτών, θυμάτων και των γονέων τους.

Ομάδα Πρόληψης:

Υπεύθυνοι καθηγητές/τριες για την προετοιμασία του υλικού των μαθημάτων, την εφαρμογή των μαθημάτων στις τάξεις και την επιτήρηση των δράσεων.

Όλοι οι εκπαιδευτικοί του σχολείου:

Ενημερώνονται για το πρόγραμμα, εκπαιδεύονται για την κοινή πολιτική, αναγνωρίζουν, καταγράφουν και αναφέρουν περιπτώσεις εκφοβισμού, διεξάγουν τα μαθήματα και τις δράσεις.

Χρονοδιάγραμμα

Δράσεις	Σχολική χρονιά									
	Σεπ	Οκτ	Νοε	Δεκ	Ιαν	Φεβ	Μαρ	Απρ	Μάι	Ιουλ
Δηλώσεις σχολείων για συμμετοχή στο ViSC.										
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και υπευθύνων του προγράμματος ViSC.										
Πληροφόρηση των μαθητών/μαθητριών για το πρόγραμμα.										
Προετοιμασία του πληροφορικού υλικού.										
Ενημέρωση γονέων										
Διεξαγωγή συζητήσεων σε περίπτωση περιστατικού βίας.										
Εφαρμογή του προγράμματος ViSC στις τάξεις.										
Παρουσίαση των δράσεων των τάξεων στους γονείς.										

Κοινή κατανόηση εννοιών

Η βία είναι η πραγματική ή επαπειλούμενη εσκεμμένη χρήση σωματικής ή ψυχολογικής δύναμης ή εξουσίας, που στρέφεται κατά το ίδιο το άτομο ή κατά άλλου ατόμου ή κατά μιας ομάδας ή κοινότητας και η οποία είτε επιφέρει ή έχει μεγάλη πιθανότητα να επιφέρει τραυματισμό, θάνατο, ψυχολογική βλάβη, δυσλειτουργική ανάπτυξη, ή στέρηση (WHO, 2002).

Η επιθετικότητα είναι η εμπρόθετη επίθεση από ένα άτομο σε ένα άλλο άτομο με σκοπό να επιφέρει τραυματισμό (σωματικό ή ψυχολογικό).

Ο εκφοβισμός είναι η απρόκλητη, επαναλαμβανόμενη επίθεση, η οποία ασκείται από ένα θεωρούμενο ως ισχυρότερο παιδί, τον «θύτη» προς ένα θεωρούμενο ως ασθενέστερο παιδί, το «θύμα» (Olweus, 1991) και έχει στόχο να πληγώσει (Aronson, κ.ά., 1995).

Η κοινωνική επάρκεια περιγράφει την ικανότητα ενός ατόμου να επιτυγχάνει τους στόχους του και συγχρόνως να διατηρεί θετικές σχέσεις με τους άλλους (Rubin-Kransnor, 1992).

Κοινές Αρχές

Αρχή 1

Όλοι οι μαθητές και όλες οι μαθήτριες έχουν το δικαίωμα να αισθάνονται ασφαλείς και να αποκομίζουν θετικές κοινωνικές εμπειρίες από το σχολείο.

Αρχή 2

Η σχολική κοινότητα είναι υπεύθυνη για την πρόληψη της βίας.

Αρχή 3

Η σχολική κοινότητα ορίζει μέτρα για αναγνώριση και παρεμπόδιση της βίας.

Επιπρόσθετες αρχές:

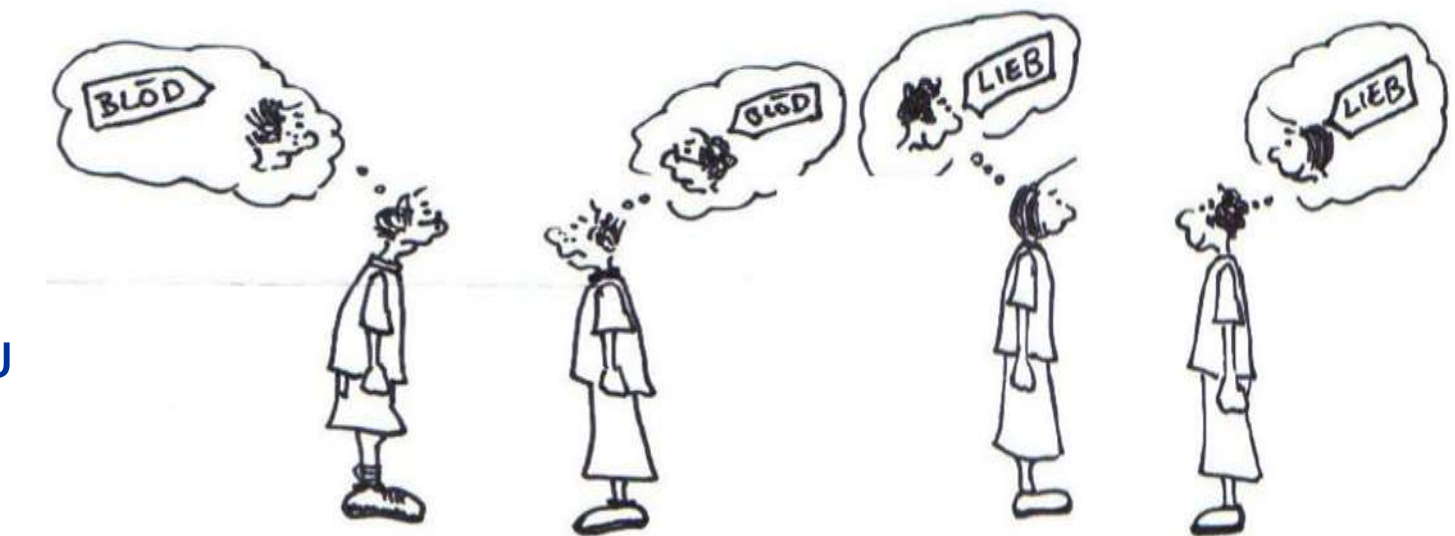

Διεξαγωγή συζήτησης σε περιπτώσεις εκφοβισμού

Συνομιλία με τα θύματα

Κατευθυντήριες αρχές

1. Κτίζονται σχέσεις εμπιστοσύνης
2. Λαμβάνονται σοβαρά υπόψη αυτά που λένε τα θύματα.
3. Ενισχύονται τα θύματα, ώστε να χειρίζονται τέτοιες καταστάσεις.

Ροή της συζήτησης

1. Αποσαφήνιση της κατάστασης.
2. Ξεκάθαρη ένδειξη υποστήριξης.
3. Πληροφόρηση για περαιτέρω ενέργειες.
4. Συμφωνία για μια δεύτερη συζήτηση για να αναπτυχθούν εναλλακτικές επιλογές δράσης σε περιπτώσεις εκφοβισμού.

Συζητήσεις με τους θύτες

Κατευθυντήριες αρχές

1. Γίνεται σαφές ότι η βία δεν είναι αποδεκτή.
2. Αποδοκιμάζεται η πράξη και όχι ο θύτης.
3. Αναγνωρίζεται η πράξη εκφοβισμού ως μη αποδεκτή.
4. Προωθείται η ενσυναίσθηση προς το "θύμα."

Ροή συνέντευξης

1. Παρουσίαση της σοβαρότητας της πράξης.
2. Μη εμπλοκή σε διάλογο.
3. Εξεύρεση μιας λογικής επανόρθωσης.
4. Συμφωνία για μια δεύτερη συζήτηση για να εξευρεθούν περαιτέρω εναλλακτικές επιλογές συμπεριφοράς.

Επιπρόσθετα μέτρα του σχολείου

Μέτρα:

Υπεύθυνοι για τη διεξαγωγή των σοβαρών συζητήσεων:

Επικοινωνία: